

hvis Amts Iste Valgkreds (Winther) i ikke at ønske Socialister her ind i Thinget. Tværtimod! Jeg tror, at det var meget ønskeligt, om der var 1 eller 2, eller maatte flere Socialister til Sæde, saa at vi kunne faae at høre, hvad de ærede Herrer virkelig have at sige. Jeg tror, at det vilde være en rigtig god Ven til, om vi havde dem her i Stedet for Naabet udenfor. Jeg tror, det vilde svække Naabet noget udenfor. Den høit ærede Finansminister bemærkede, at det, han havde gjort i Anledning af Vestindien, var noget ganske Andet end det, han havde foreslaaet for Zul. Det er ganske sandt; det er noget ganske Andet. Men det, han nu har gjort, det, siger jeg, har vist Rigtigheden af, at vi have modsat os det Lovforslag, han fremkom med, navnlig det, at han sammenblandede Sufferigerets Historie med selve den Skade, der var kommen til Stede i Anledning af det vestindiske Oprør. Men naar han mente, at det var fuldstændig korrekt, han havde handlet, vil jeg minde om, at han i 1876 forlangte en Lov netop til det Samme, han nu har gjort, nemlig til at laane mod Prioritet i Høsten. Hvorfor gif han da ikke den samme Vej i 1876 og gjorde det uden Rigsdagens, uden Thingenes Samtykke? Nu gaar han den modsatte Vej. Det ærede Medlem for Frederiksborg Amt (Goldsch), der talte, tror jeg ogsaa har gjort os en ret god Tjeneste. Vi, der ønske folkelig Selvførelse, kunne ikke ønske os en bedre Hjælp end saadanne Udtalelser, thi de ville hjælpe til at aabne Befolkningens Øine for at se, i hvilken Strøm Reaktionen gaar, og at den dog til Syvende og Sidst ender i et rent og bart Herremandsregimente eller i Gnevoldsmagten. Det forekommer mig, at den ærede Læser endte i Gnevoldsmagten, thi han sagde udtryksfuld, at der kunde regjeres endogsaa mod hele Rigsdagen, og at der kunde være Lidet, hvor det kunde være nødvendigt at gjøre det. Jeg hylønster det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagde), jeg haaber, at han her har faaet en Meningsfælle. Jeg har dog ikke hørt ham udtale noget saa Reaktionsært, men jeg tvivler ikke om, at han vil erkende, at der har han faaet en trofast Meningsfælle. Partierne blive nu efterhaanden talrigere i Thinget, jeg vil dog tro, at de to Herre staa endnu temmelig ene med denne Anskuelse, men det er ganske vist, at det er Konsekvensen af den Politik, der er fulgt. Det skal jeg erkende.

Formanden (Kraabe): Det ærede Medlem fra Ringkjøbing Amts 2den Valgkreds har Ordet.

Alberg: Jeg frasalder Ordet.

Formanden (Kraabe): Det ærede Medlem for Randers Amts 3die Valgkreds har Ordet.

S. Andersen: Jeg havde forlangt Ordet

i forrige Møde, men frasaaldt det; thi efterat jeg havde hørt den ærede Konseilspræsident, forekom det mig, at al Forhandling maatte ophøre; det staa for mig, som om Sandsten er kastet: „Vi snakkede, men slaa.“ Naar der er sagt fra den Side, at Valgerne godkjende Regjeringens Færd, da maa jeg modsigge det; jeg tror ikke, at det er rigtigt; men de Herrer tro at kunne opstille en Urimeelighed saa ofte, at det i Folket skal anses som en Nødvendighed. Det er ikke Meningen, at det danske Folk vil regjeres af tusinde Godseiere. Det er Folkets Mening, at det vil regjere sig selv som et frit, selvstændigt Folk paa Lovens Grund; men ikke lade sig klinge ind paa et godfjenderets Ministerium, et Regjeringssystem, som det ikke billiger. Det Finanslovsforslag, her foreslået, har været omtalt en Del, og det er nok værdt at overveje, om der virkelig findes noget Sundt og Godt dert, som Folket i sin Helhed kan være tjent med; for Menigmand i Almindelighed findes det grumme lidt deraf; thi naar der opstilles 15 Gange saa meget til Forsvarsvæsenet som til Undervisningsvæsenet, vidner dette kun om, hvor høit vort Høire sætter Oplysningen her i Landet. (Brix: Det er et kommunalt Anliggende). Det er ikke et kommunalt Anliggende; det er et Statsanliggende. Staten har ogsaa at vævtage, hvorledes Oplysningen pleies her i Landet, og naar de Herrer stille det saaledes op, vidner det om, at ovenfor Folket i Almindelighed paa Oplysningens Omraade vilde de ikke noget rigtig Godt. Folket kan ikke leve af Fæstninger og Kanoner. Det ærede Medlem for Rjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) var, forekom det mig i forrige Møde noget for videnskabelig i sine økonomiske Betragtninger. Han kom til det Resultat, at der fra Statens Side ikke kunde gjøres Noget mod den stigende Konkurrence, man møder fra Amerika; Videnskaben skulde træde til og som saadan understøttes af Staten. Ja, det er meget godt; men det er ikke tilstrækkeligt. Der hører mere til at drive en Plod end at sige Gød! Der er Intet, der efter min Mening har staet os mere end den Strøm af Theorier, der er kommen ud fra Studeretamene; thi derved er der opstaaet en Overproduktion og en Overproduktion, som nødvendig har maattet medføre en Krise, der er fælelig for Landet. Vi mangle Forsøgsstationer; men der vil Høire heller ikke gaa med til; det have vi ogsaa hørt for her for kort Tid siden; men de Herrer sagde Nei. Der forlanges paa Forslaget 14,000 Kr. til Landvæsenets Fremhjælp. Hvad er det? Tag 4 Millioner fra vort Forsvarsvæsen og læg dem paa Landvæsenets og Skolevæsenets Konto; saa gjøres det en god Gjerning. Og vi ere endda i Stand til efter vore smaa Forhold at ordne vort Forsvarsvæsen tilfredsstillende og tilsvarende. Her forlanges til Præmier til Husmand 20,000 Kr. Det er saa godt som Intet. Det buude staa 100 Gange saa Meget, men anvendte paa en ganske anden Maade.